

Molfaid Conallaigh clann Táil

[Knott, E.: *The Bardic poems of Tadhg Dall Ó hUiginn*, Irish Texts Society 22-23 (1922, 1926), poem 3]

1 Molfaid Conallaigh clann Táil,
guais gur comhartha conáigh
do shíol daghRosa ón Mháigh mhoill
na faghlasa Chláir Chonoill.

2 Atáid re hathaigh d'aimsir -
síol mBriain 'san chlann Chonaillsin -
thart thall i gcomhar dá gcur,
moladh ann agus aorudh.

3 Do-nímis éigse an taoibh thuaidh,
molta shíl gConaill chrannruaidh
'na n-imdheargadh do chloinn Chais,
croinn fhinnleargan an Fhorghais.

4 Do bhearnsam, gi bé fachain -
éigse shíl gCuinn Chéadchathaigh,
clú seinshleachta móir Mogha,
róimh eighreachta an eangnomha.

5 Ní dhéanmais duain móir molta,
nó fiú an éanroinn ábhochta,
gan leith diomolta ag cloinn Chuirc,
croinn dob iongonta d'fhóbuirt.

6 D'eagla gomadh éigean dún
ar n-aighthe orra d'iompúdh,
ar síol mbúidh gcaithréimeach gCais
aithmhéileach dhúin a ndéanmais.

7 Ní ar son gcruidh ná gcupadh n-óir,
séad mbuadha nó brat ndonnsróil,
fríoth linn adhbhair na haoire
ar dhamhraidh bhfinn bhFormaoile.

8 Acht file maith ón taoibh thuaidh,
gearr ó shoin - dia do dhiombuaidh -
thort thiarain i magh Mumhan
do ghabh d'iarraidh ealadhan.

9 Smacht Gall i Mumhain Mheic Con,
tarla dhó - dia do phudhor -
do bhreith ar ollamh nUladh,
ar mbeith ollamh n-ealadhan.

10 File Í Dhomhnaill Dúin na nGall
le smacht adhuathmhar eachtrann,
gá dtám? - acht torchuir bu dheas,
gur chomhchuir ár na n-éigeas.

11 Ansmacht Gall dóibh fo deara
siad d'fhulang a oidheadha;
ní ar chloinn Shadhbha is cóir a chion,
gé tharla dhóibh a dhéiniomh.

12 Gidh eadh, do himreadh linne,
tre anuabhar m'inntinne,
rinn ar bhfhírfheirge ar fuil gCais,
do mhúin díbheirge is díomais.

13 Do-nínnse féin, mar gach fear,
ní nách dlighfinn do dhéineamh
ar cloinn réidh dtoirbheartaigh dTáil,
céim do oirdhearcaigh m'égáir.

14 Tarla dhúin 'na dheaghaidh soin
cogadh d'éirghe eidir Ultaibh -
fachain raghoirthe gruadh nglan -
is sluagh cladhfhoirbhthe Chruachan.

15 Do fógradh ag fuil Dálaigh
gan charaid gan chompánaigh -
clár tirmíggeal na dtonn mbinn -
d'imdhídean fa fhonn Oilill.

16 Mo chomhghaol, mo charaid féin,
cuirid orm d'fhiachaibh ainnséin
dol do shúr chomairce is cuir
ar thromaicme ndúr nDáluigh.

17 D'éis ar chaitheadar riamh ruinn,
iomthúsa chinéal gConuill,
cor lem anacal níor ál,
anshocar cor na gcompán.

18 Ní abraim nách ionann damh
is síol gConuill dom chreachadh,
curaidh tréana Bheann mBoirche
dom éara um cheann gcomoirche.

19 Mar do-chuala ar chansad ruinn
as t'uchtsa a Aodh Í Dhomhnuill,
red ghnúis ndeirg líodhuinn leithghil

líonuim d'fheirg is d'aindeithbhir.

20 Fógra dhaoibh ós aird oruinn,
a rí sleachta saorChonuill,
a luagh d'eineaclonn ní fhuil
ag sluagh mheidhealtrom Murbhuigh.

21 Beadhgfaid croidheadha clann ríogh
dá ndeachar uaibh fa eissíodh,
lasfaid saoraighthe gruadh nglan
do shluagh fhaobhairthe Almhan.

22 Gé atámaid fa cheann ar gcruidh
ag cogadh re cloinn Dáluigh,
ní théarnó uan i nUltaibh
luagh éanbhó dom iomurcaidh.

23 Gidh eadh, suidheóchaidh sinne
ar chathaibh chuain Duibhlinne,
gur chreachsad a mbí im baile,
a rí cneasbhog Calraighe.

24 Adéar go ndearna tusa
díoth damh, a mheic Maghnusa;
íoc san ní nách dearnais damh,
a rí Bearnais, do-bhéarthar.

25 Ar an gcorsa, a chiabh sgothach,
fuair seisean, Maol Miolsgothach,
róm ó chlannaibh Néill náraigh,
an réir n-annaimh n-éadalaigh.

26 Fear do shaorchlannaibh shíl Néill,
tosach an adhbhair eiséin,
ó Mhac Coise fhuair oidhidh;
a loise uaidh ardoighidh.

27 Bagraid, ar bhfás a bhfaladh,
dol d'argain an ollomhan -
ógbhaidh shéadarsaidh shíol Néill -
mon ngníomh n-éagosmhail n-aigmhéil.

28 Mac Coise ó do-chualaidh sin
téid i gceann airdríogh Oiligh,
sduaigh croidheathais far ciúin muir,
fa sdiúir oireachais d'Ultaibh.

29 Siris Domhnall mhac mheic Néill
sgéal ar an ollamh ainnséin;

fear sgeóil d'innisin dob fhearr,
innisidh eóil na hÉireann.

30 Fóchtais Mac Coise an gcuala
sgaoith d'uirsgéalaibh ionnuara;
tig tairsibh d'éis aroile,
do ghéis bhaisghil Bhóroimhe.

31 Ó do ghabh Ceasair clár Breagh -
sgéala diamhra Ghuirt Ghaidheal,
do ghloin mheabhra fhuair uile
ag sduaigh mheardha Mhaonmhuighe.

32 Ar thoghail a thoighe féin
cumais an t-ollamh ainnséin,
sgéal fábhail nách fuair reimhe,
dá ghruaidh álainn ainglidhe.

33 Do ráidh Iorard, is é a shuim,
cuid do dheirbhfine Domhnuill
gur thoghailsead a theagh féin,
treabh na solaisleag soiléir.

34 Rí Oiligh an fhuilt chleachtaigh -
tug Domhnall mhac Muircheartaigh
luagh na díthe nách dearna
dá ghruadh shíthe shoidhealbhda.

35 Leithead a aighthe d'ór ghlan
tug d'eineaclann don ollamh;
beag sin dá éarcuibh ile
ó thréantuir ghil Gháirighe.

36 San mbréig do chum ar chloinn Néill
dáilid don ollamh ainnséin
maicne ghéag mbastana mBreagh
asgadhá nár fhéad d'áireamh.

37 Roighne a bhfáinne, a gcuach gclochach,
Mac Coise, Maol Miolsgothach -
maith do-chuaidh críoch a bhagair -
fuair san díoth nách dearnadair.

38 Cóir Meic Coise ar chlannaibh Néill,
go bhfios damh, a dhreach shoiléir,
ní beag í d'aoncháir oraibh,
a rí caomhChláir Chonchobhair.

39 Na seóid uaisle, an asgaidh chruidh,

fuair Mac Coise ó chloinn Eóghuin -
créad as nách dáilfidhe dhamh,
a ghéag cláirThighe Chruachan?

40 Níor bhean riomsa, a rí Line,
ar ghrádh nó ar fhuath n-oirbhire,
bheith maithmheach fán gcúis gcéadna,
a ghnúis aithneach fhíréanda.

41 Gá dtám ris, a rún creidmheach - ?
acht meise féin foidhidneach;
cor duinneise fad ghruaidh ghil
a dtuillise uaim d'fhuighlibh.

42 Do iarrais orm, a fholt lag,
mo chrodh d'iomghabháil orad -
ní bhí acht ar n-ionnarbadh ann,
a rí fionnardghlan Fréamhann.

43 Ar ghrádh th'einigh innis damh,
an suidhfeá innte im ionadh,
a chodhnach shíl gcúlchais gCuinn,
óm thír dhúthchais dá ndeachuinn?

44 Cia ar bioth dá dtiobhra tusa
gealladh cuir nó cádhusa,
a sgiath coimhdhe chuain Uladh,
oirne an uair do fhógrubhar?

45 Deacair go bhfuighinn feasda
go bráth d'éis bhar n-aitheasga,
a ghéag thaobhthana ó Bhóinn Bhreagh,
aonchara is cóir do chaidreabh.

46 Ós agaibh féin, a thaobh thais,
do hoileadh mé, a mheic Maghnais,
sé dhún ar doimheanma ag dol,
glún mh'oileamhna dom athchor.

47 Eatorra do hoileadh mé
gur chaitheas urmhór mh'aoise;
mór comhaltas gach ríogh ruinn,
do shíol gclodhfholtchas gConuill.

48 An uair fa dtigthí ar Íbh Táil
dom láthairse, a fhlaith lomgháin,
nó ar chloinn shéimhsheing naoidhe Néill,
ní dhéininn daoine dhíbhseín.

49 Bréigneócha meise mé féin,
má bhím éantamall aimhréidh
red ghruaidh saoir gcorcra gceólchair;
do mholta ót aoir éileóchthair.

50 Do-ghéan gréas ionnuar aoire
dhuitse i ndeaghaidh mh'éagaoine,
bhias 'na adhmholadh d'fhuil Táil,
a thuir abhradhubh lomgháin.

51 Síol mBriain - is blagh dá sonus
go n-éireócha mh'fholtonus -
pór deighshíl a Caithir Chuinn -
re maithibh cheiníl gConuill.

52 Da mbeith aithreachus oraibh
san díoth dúinn nách dearnobhair,
do-ghéabhainn, a ghruaidh bhreacdhonn,
'sdo-bhéarainn uaim eineaclonn.

53 Móide is ciontach clann Dálaigh
fa chor i gceann chompánaigh -
nár ghnáth dhóibh déineamh faghla
róinn ar éinfhear n-ealadhna.

54 Ní fhuil do thaobh Chuiric nó Chuinn
umad, a Aodh Í Dhomhnuill,
fuil ríogh lér dhligheabhair dol
nách bíodh d'fhileadhaibh umhol.